



Локална анестезия при очната Ви операция

Тази брошура обяснява какво да очаквате, когато Ви предстои очна операция с локална анестезия. Тя е написана съвместно от анестезиолози, пациенти и представители на пациенти.

Локална анестезия при очна операция

Локален анестетик е вид лекарствено средство, което предотвратява усещането на болка. При очна операция то може да бъде поставено под формата на **капки за очи** и/или **инжекции**. След като Ви бъде поставена локална анестезия, ще останете будни и ще сте наясно какво се случва. Целта е да не чувствате болка по време на операцията.

Какви са предимствата на локалната анестезия?

Локалните анестетици обикновено дават много добри резултати за предотвратяване на усещането на болка по време на очна операция. Освен това те:

- Ви обезболяват за няколко часа след операцията
- обикновено крият по-малко рискове и имат по-малко странични ефекти, особено ако сте по-възрастни
- позволяват по-бързо възстановяване след операцията, така че обикновено можете да се приберете вкъщи още същия ден
- позволяват Ви да продължите да приемате обичайните си лекарства
- позволяват Ви по-голяма свобода при храненето и приемането на течности – болничният персонал ще Ви даде информация за това.

Предпочитам обща анестезия; имам ли избор?

- Да. Нищо няма да бъде предприето без да разбирате и да сте съгласни с планираното за Вас.
- Ако предпочитате обща анестезия, следва да обсъдите това с анестезиолога или хирурга си възможно най-рано. Възможно е да е налице медицинска причина, поради която общата анестезия не е препоръчителна. Може да е необходимо да чакате по-дълго за операцията си, тъй като списъците с кандидати за операция под обща анестезия може да са по-дълги. Някои болници може да не са в състояние да осигурят извършването на операции с обща анестезия.

Как се поставя локалният анестетик?

Има два вида локални анестетици:

- някои операции могат да бъдат извършени с капки за очи, които обезчувствяват окото. Не са необходими инжекции. Хирургът Ви може да Ви каже дали това е възможно за Вашия вид операция
- много операции изискват локална анестезия с инжекция. Това включва операции, при които окото трябва да остане съвсем спокойно и неподвижно – например операции на ретината. Първо се поставят капки за обезчувствяване на повърхността на окото. След това в близост до окото (но не непосредствено в очната ябълка) се поставя инжекция.

Болезнена ли е инжекцията с локален анестетик?

За всеки човек е различно. За да се чувствате възможно най-комфортно, първо се използват капки за очи, които да обезчувствят повърхността на окото. Използва се много тънка игла и е възможно да има усещане за убождане или натиск, което обикновено трае по-малко от минута.

На всеки ли може да бъде извършена очна операция с локална анестезия?

Не. За да може да Ви бъде извършена безопасно очна операция с локална анестезия, е необходимо да сте в състояние да:

- лежите по гръб неподвижно около 45–60 минути
- следвате прости указания.

Локална анестезия обикновено не се препоръчва, ако:

- е установено, че имате алергия към лекарствени средства за локална анестезия
- не можете да лежите по гръб
- трудно или невъзможно Ви е да стоите неподвижни, напр. страдате от болестта на Паркинсон
- трудно Ви е да помните какво се случва, напр. страдате от деменция в умерена степен
- имате кашлица, която не можете да контролирате
- имате сериозни затруднения със слуха
- ще имате затруднения да разбирате какво Ви казват
- имате силна клаустрофобия.

Ако някое от гореизброените се отнася за Вас, хирургът Ви ще обсъди с Вашия анестезиолог възможните варианти, но ще се помисли за обща анестезия.

Кой прилага локалната анестезия?

И анестезиолозите, и очните хирурзи са обучени да прилагат локална анестезия.

Възникват ли някакви усложнения в резултат от локалната анестезия?

Локалните анестетици при очни операции са най-безопасният вариант за много хора. Понякога може да получите хематом или около окото Ви да посинее, тъй като инжекцията може да нарани някой малък кръвоносен съд близо до него. Обикновено не е сериозно, но може да изглежда неприятно за около седмица. Случва се по-често, ако приемате аспирин или други лекарства, които разреждат кръвта.

В редки случаи кървене след инжекцията може да причини проблеми около окото. Хирургът Ви може да реши операцията да бъде отложена за друг ден.

Сериозни усложнения

Рискът от значително увреждане на окото, което да повлияе на зрението, кръвоносните съдове или очните мускули, е около 1 на 5000 или по-малък (така че само 1 на всеки 5000 третирани пациенти претърпява подобни усложнения). В редки случаи може да има сериозен ефект върху сърцето или дишането Ви. Анестезиологът и очният Ви хирург ще са в състояние да Ви дадат повече информация за тези усложнения.

Преди операцията

Има много неща, които може да направите, за да се подготвите за операцията и възстановителния период, ако операцията е планова.

- Най-добре е отрано да планирате възстановяването си вкъщи и да информирате приятелите и семейството си как най-добре могат да Ви помогнат. Помислете с какво ще се храните след това и дали е необходимо да направите някакви промени у дома, за да улесните възстановяването си.
- Ако се прибирате вкъщи същия ден, след като сте били подложени на обща анестезия или седация, ще е необходимо някой отговорен възрастен да Ви закара до дома Ви с кола или такси и да остане с Вас до 24 часа. Информация за хората, които се грижат за някого, който току-що е бил подложен на обща анестезия или седация, може да намерите в нашата брошура *Грижа за човек, който е бил подложен на обща анестезия или седация*: www.rcoa.ac.uk/patientinfo/sedation
- За информация относно подготовката за операция на катаракта, моля, вижте брошурата ни *Подготовка за операция на катаракта*, която може да намерите на уебсайта ни: www.rcoa.ac.uk/patientinfo/cataract

Клиника за предоперативна оценка

След като е определена датата за операция, е необходим медицински преглед. Може да Ви бъде изпратен кратък въпросник за здравословното Ви състояние или да Ви поканят да посетите клиниката за предоперативна оценка. Клиниката за предоперативна оценка обикновено се ръководи от медицинските сестри, като е наличен и лекар, ако се налага съвет.

Те ще Ви зададат обстойни въпроси за общото Ви здравословно състояние, лекарствата, които приемате, наличието на алергии и нивото Ви на физическа активност. Ако е необходимо да Ви се направят някакви изследвания, те ще бъдат извършени там.

Ще Ви бъдат зададени въпроси и за ситуацията у дома Ви, за да е сигурно, че след операцията ще имате достатъчно подкрепа. Важно е да планирате как ще се справяте въкъщи след операцията и дали някой ще може да остане да се грижи за Вас и да Ви помага с поставянето на капките за очи. Това е особено важно, ако не виждате добре с другото си око. Може също да пожелаете да разместите мебелите си, за да Ви бъде по-лесно след операцията.

Обичайните Ви лекарства

Персоналът в клиниката за предоперативната оценка ще отбележи какви лекарства приемате. Моля, носете списък или самите лекарства в опаковките им. Това следва да включва и всякакви лекарства, продавани без рецепта или билкови лекарства, които приемате.

Повечето лекарства могат да бъдат приемани както обикновено преди операцията. Някои лекарства или таблетки обаче трябва да се спрат в деня на операцията или няколко дена преди това. Ще получите указания какво може да приемате и какво трябва да спрете. Тези указания са важни и трябва да се следват внимателно.

Ако приемате клопидогрел, ривароксабан, варфарин или други лекарства за разреждане на кръвта, може да се нуждаете от специални указания за тях. Може да съществуват рискове от спирането на тези лекарства и би следвало да обсъдите рисковете с Вашия консултант. Може да не е необходимо да спрете приема на тези лекарства за операция на катаракта.

В деня на операцията

Следва да получите ясни указания дали и кога да спрете да приемате храна и напитки.

Освен ако не сте получили указания в противоположния смисъл, следва да приемате обичайните си лекарства. Трябва да следвате всички указания, които сте получили, относно приемането на храна и напитки преди операцията. Можете да пиете вода, за да приемате лекарства в таблетна форма, които са Ви необходими.

Ако имате кашлица или силна хрема в деня на операцията, трябва да се обадите в отделението за съвет. Може да е необходимо операцията Ви да бъде отложена.

Моля, носете всичките си лекарства, таблетки и инхалатори, така че лекарите и медицинските сестри да могат да ги проверят.

Среща с хирурга Ви

Ще се срещнете с очния си хирург (офтальмолог). Те ще проверят кое око ще бъде оперирано и ще обсъдят с Вас операцията. Ще поискат от Вас да подпишете формуляр за съгласие и ще поставят знак близо до окото, което ще бъде оперирано.

Среща с анестезиолога Ви

Ако очният Ви хирург работи с анестезиолог, ще се срещнете с тях и те ще могат да отговорят на всички въпроси, които имате относно анестезията.

Може да се срещнете и с асистентите на анестезиолога, които са добре обучени здравни специалисти. Можете да прочетете повече за ролята им и за анестезиологичния екип на уебсайта ни:

www.rcoa.ac.uk/patientinfo/anaesthesia-team

Въпроси, които може да желаете да зададете на анестезиолога или хирурга си

- Кой ще ми приложи анестезията?
- Често ли използвате този вид анестетик?
- Трябва ли да се подложа на локална анестезия?
- Какви са рисковете от този вид анестетик?
- Има ли някакви особени рискове за мен?
- Как ще се чувствам след това?

Може ли да получа нещо, които да ми помогне да се отпусна?

Анестезиологът и останалият персонал в операционната зала са свикнали да окуражават пациентите и да им помагат да се отпуснат. Понякога може да Ви дадат успокоителни. Те обаче могат да причинят проблеми по време на операцията Ви, ако заспите, след което внезапно се събудите и размърдате, или дишането Ви се забави. Моля, обсъдете притесненията си с анестезиолога или хирурга си. Те ще обсъдят с Вас подходящите варианти.

За повече информация относно седацията, моля, вижте нашата брошура *Седацията обяснена*, налична на уебсайта ни:

www.rcoa.ac.uk/patientinfo/sedation

Какво се случва след това?

- Може да Ви помолят да облечете болнична нощница. В някои болници е разрешено да носите собствените си дрехи. Трябва да носите удобни дрехи, които са свободни около врата.
- При някои операции медицинска сестра в отделението ще Ви постави капки за очи за дилатиране (разширяване) на зениците. Зрението Ви може да е замъглено за известно време.
- Разумно е да използвате тоалетната преди да влезете в операционната, за да може да Ви бъде удобно, докато лежите неподвижно.
- Медицинска сестра ще Ви съпроводи до операционната на носилка, инвалидна количка или, ако предпочитате, можете да вървите.

Персоналът в операционната ще Ви зададе някои въпроси, за да потвърди самоличността Ви и каква операция Ви предстои. Отново ще проверят кое око ще бъде оперирано, както и формуляра Ви за съгласие.

В залата за анестезия

Ще ви помогнат да се чувствате удобно на носилката. Под коленете често се поставя възглавница, за да отнеме напрежението от гърба и таза.

Анестезиологът може да Ви постави оборудване за следене на:

- **сърцето:** електроди на гърдния кош (електрокардиограма или ЕКГ)
- **кръвното налягане:** на ръката Ви може да бъде поставен маншон за измерване на кръвното налягане. Той може да мери кръвното Ви налягане на всеки 5 до 15 минути по време на операцията. Това може да Ви създаде усещане за стягане в ръката
- **нивото на кислород в кръвта:** на пръста Ви ще бъде поставено устройство (пулсов оксиметър).

Може да се използва игла за поставянето на канюла (тънка пластмасова тръбичка) във вената на опакото на дланта или ръката. Тя се закрепва сигурно със самозалепваща превръзка. Целта ѝ е анестезиологът да може да Ви приложи всяко лекарство, от което може да се нуждаете.

Анестезиологичният екип отново ще провери и потвърди името Ви, датата на раждане и каква операция Ви предстои.

След това анестезиологът или очният хирург ще Ви поставят капките за очи и/или инжекциите, които ще обезчувствят окото.

Прилагане на анестетика

Ще боли ли инжекцията с локален анестетик?

За всеки човек е различно. Може да усетите убождане, натиск или болка, които обикновено траят по-малко от минута.

Какво се случва след поставянето на локалния анестетик?

Окото, което се оперира, ще бъде държано затворено, за да се предотврати възможността нещо да докосне и увреди повърхността му. Персоналът може да масажират окото, да упражняват натиск или да постави лек предмет върху затвореното око, за да подпомогне равномерното разпределение на анестетика.

Как ще разбера, че анестезията действа?

Анестезиологът или очният Ви хирург ще проверят дали окото е безчувствено. Може да поискат от Вас да гледате в различни посоки, за да преценят ефектите от анестезията. Когато те са удовлетворени, че анестезията действа добре, ще бъдете отведени в операционната зала.

Какво се случва в операционната зала?

- Сърдечният и пулсовият монитор ще бъдат отново поставени.
- Медицинската сестра ще провери дали лежите удобно.
- Операционният екип отново ще провери подробно цялата информация за Вас и че всичко с оборудването е наред.
- Член на персонала може да предложи да Ви държи ръката по време на операцията.
- Върху лицето Ви като палатка ще бъде поставен стерилен хирургически чаршаф, за да се запази чиста областта около окото. В чаршафа ще има дупка, за да може хирургът да работи върху окото Ви.
- Под хирургическия чаршаф може да бъде поставена тръба, която да издухва свеж въздух/кислород около устата и носа Ви. Целта е да Ви помогне да се чувствате удобно по време на операцията.

Областта около окото ще бъде почистена със студена течност. По време на операцията се използва вода за овлажняване на окото. Въпреки че се внимава, за да се предотврати прокапването на тази вода по лицето, понякога това е трудно да се избегне.

Може ли да говоря по време на операцията?

По-добре да не говорите, докато оперират окото Ви, освен ако хирургът не Ви зададе въпрос. Движенията на лицето може да окажат влияние на операцията. Ако искате да кажете нещо, по-добре да махнете с ръка и очният Ви хирург ще престане да оперира, за да можете да говорите.

Какво ще чувам?

По време на операцията ще чувате как хирургът говори на операционния екип. Оборудването в операционната зала може да издава различни звуци. Сърдечният монитор може да издава звук като бипкане. Някои машини имат женски глас, който ще чете съобщения от време на време. Целта е да информират хирурга за промени в настройките. Ако хирургът иска от Вас да направите нещо, например да повдигнете брадичка, ще се обърне към Вас по име. Ако името Ви не е споменато, няма нужда да отговаряте.

Ще виждам ли нещо?

Обичайно ще сте в състояние да виждате ярки светлини и може да видите и движение по време на операцията. За всеки човек е различно. Няма да сте в състояние да виждате подробности и нещата може да изглеждат замъглени.

Какво друго ще се случи?

Хирургът оперира с фини инструменти, които достигат вътрешността на окото Ви – то не се измества от обичайната си позиция.

Ще чувствам ли болка по време на операцията?

Ще усещате, че хирургът работи и е нормално да почувствате известно докосване и натиск. Не би трябвало обаче да изпитвате никаква болка. **Ако почувствате дискомфорт или болка, трябва да информирате хирурга си, за да може да Ви приложи още локален анестетик, ако е необходимо.**

Какво ще стане, ако мигна?

Малка скоба ще държи клепача на оперираното око повдигнат. Това значи, че ще можете все пак да мигате с другото си око. Стига да не движите главата си, няма проблем да мигате.

Какво ще стане, ако поискам да помръдна, да се изкашлям, да си прочистя гърлото или да си почеша носа?

Трябва да лежите съвсем спокойно и да се отпуснете. Необходимо е да предупредите хирурга като махнете с ръка преди каквото и да било по-значително движение (включително кашляне, почесване или движение, за да се наместите в по-удобна позиция). Хирургът ще престане да оперира, така че да можете да се движите безопасно.

Какво ще стане, ако задрема по време на операцията?

Важно е да останете будни по време на операцията, тъй като внезапните движения при събуждането крият риск от увреждане на окото. Хирургът редовно ще проверява дали сте будни и дали се чувствате удобно. Те ще Ви предупредят и ако в определен момент специално е необходимо да бъдете съвсем неподвижни.

Имам слаб пикочен мехур. А ако се наложи да отида до тоалетната?

Особено важно е да изпразните мехура си непосредствено преди да Ви отведат в операционната зала. В случай че почувствате необходимост да отидете до тоалетната и не можете да се сдържате, моля, информирайте персонала, който може да предприеме необходимите стъпки, за да Ви помогне.

Възможно ли е да почувствам болка по някое време през операцията?

Да. При някои процедури действието на анестетика може да започне да намалява. Ако почувствате дискомфорт или болка в който и да е момент, трябва да информирате хирурга.

Колко време трае операцията?

Повечето процедури продължават между половин и един час. Някои процедури могат да продължат до два часа. Хирургът ще Ви информира колко време приблизително би могла да продължи операцията.

Може ли да нося слуховия си апарат по време на операцията?

Обичайна практика е да се сваля слуховият апарат, който е от същата страна като оперираното око, защото, дори и ако се внимава, в ухото може да попадне вода и слуховият апарат може да се повреди и да започне да издава звуци. Може да носите слуховия си апарат от страната, върху която не се оперира.

След операцията

Медицинска сестра ще Ви отведе обратно в отделениято в инвалидна количка. Окото Ви може да остане безчувствено два до три часа, макар да е възможно и за по-дълго време.

Окото Ви може да бъде покрито до следващия ден с превръзка, която да го предпазва и да Ви пречи да го търкате, докато спите. Когато превръзката бъде свалена, може за няколко часа да виждате двойно.

Кога мога да започна да приемам храна и напитки?

Би трябвало да сте готови да започнете да приемате храна и напитки веднага щом Ви върнат в отделениято.

Кога мога да се прибера вкъщи?

Когато се почувствате добре и сте поели някаква храна и нещо за пиене, може да се приберете вкъщи.

Ако сте били седирани, някой отговорен възрастен би следвало да Ви отведе вкъщи с кола или такси. През следващите 24 часа не трябва да се грижите за деца и трябва да следвате съветите, дадени в брошурата по-долу.

Информация за тези, които се грижат за някого, който току-що е бил подложен на обща анестезия или седация, може да намерите в брошурата ни *Грижа за човек, който е бил подложен на обща анестезия или седация*, налична на уебсайта ни: www.rcoa.ac.uk/patientinfo/sedation

Медицинската сестра в отделениято ще Ви информира какви лекарства следва да приемате и ще Ви даде писмени указания. След операцията може да се използват капки за очи за намаляване на възпалението (подуването) и за предотвратяване на инфекция. Ако е необходимо пак да отидете в клиниката за преглед, ще бъдете информирани.

Ще изпитвам ли болка?

Възможно е да изпитате болка, след като отmine действието на анестезията. Може да Ви е необходимо болкоуспокояващо средство като парацетамол.

Ако изпитвате силна болка, моля, обадете са на посочения в документите Ви номер, тъй като това не е нормално и може да е сигнал за проблем.

Необходимо ли е да полагам някакви специални грижи?

- Избягвайте да търкате окото си.
- Пазете очите си (особено във ветровито време), за да не Ви влезе нещо в окото.
- Избягвайте за известно време да вдигате много тежки предмети, да правите интензивни упражнения и да плувате според указанията, които са Ви дадени от екипа, който се грижи за Вас.
- Ако зрението Ви се влоши или изпитвате силни болки в окото, следва незабавно да се свържете с болницата за съвет.
- Избягвайте да носите контактни лещи, освен ако не сте го обсъдили с лекаря си.

Полагаме усилия, за да сме сигурни, че информацията в тази брошура е точна и актуална, но не можем да дадем такава гаранция. Не очакваме, че тази обща информация ще отговори на всички въпроси, които имате, или че ще обхване всичко, което е важно за Вас. Моля, обсъдете алтернативите си и всички притеснения, които имате, с медицинския си екип, като се ръководите от тази брошура. Тази брошура сама по себе си не трябва да се приема като съвет. Тя не може да се използва за търговски или професионални цели. За пълния текст по ограничаване на отговорността, моля натиснете тук (www.rcoa.ac.uk/patient-information/translations/bulgarian).

Всички преводи са предоставени от колектива на Translators Without Borders (Преводачи без граници). Качеството на тези преводи се проверява, за да може преводите да бъдат възможно най-точни, но съществува риск от неточности и неправилно тълкуване на информация.

Кажете ни какво мислите

Приветстваме предложения за подобряването на тази брошура.

Ако желаете да направите някакви коментари, моля, изпратете ги по електронна поща на адрес: patientinformation@rcoa.ac.uk

Кралски колеж на анестезиолозите

Churchill House, 35 Red Lion Square, London WC1R 4SG
020 7092 1500

www.rcoa.ac.uk

Пето издание, февруари 2020 г.

Тази брошура ще бъде отново преразгледана в рамките на три години от датата на публикуване.

© 2020 Royal College of Anaesthetists

Настоящата брошура може да бъде копирана с цел изготвянето на информационни материали за пациентите. Моля, цитирайте оригиналния източник. Ако искате да използвате част от тази брошура в друга публикация, трябва да бъде отдадено дължимото признание и да бъдат махнати емблемите, търговските марки и изображенията. За повече информация, моля, свържете се с нас.